

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 113.942 van 19 december 2002
in de zaak A. 72.766/VII-15.083.**

In zake : Marc VAN WONTERGHEM,
 wonende te KNESSELARE,
 Malsemstraat 4

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat I. LAUREYS,
kantoor houdende te BUGGENHOUT,
Provincialebaan 22.

DE RAAD VAN STATE, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Marc VAN WONTERGHEM op 7 januari 1997 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling van 14 november 1996 waarbij zijn beroep tegen de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 15 mei 1996 houdende het gedeeltelijk verlenen van de vergunning aan verzoeker om een inrichting, gelegen te 9910 Knesselare, Malsemstraat 4, te veranderen, ongegrond wordt verklaard;

Gelet op het arrest nr. 66.101 van 29 april 1997 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien het verzoekschrift tot voortzetting, ingediend door verzoeker;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de beschikking van 20 november 2001 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 12 september 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 10 oktober 2002;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat D. PAUWELS die, loco Advocaat J. HAMELS verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat F. DE BISSCHOP die, loco I. LAUREYS verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De feiten

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Met een besluit van 24 september 1992 verleent de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen aan Romain ALMEY, schoonvader van verzoeker, een vergunning voor de exploitatie van een veehouderij gelegen aan de Malsemstraat nr. 2 te Maldegem, en omvattende volgende dierenaantallen : 290 zeugen, 1.200 mestvarkens, 97 grote zoogdieren.

Met een besluit van 4 augustus 1993 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen wordt akte genomen van de melding van

de overname van een gedeelte van het bedrijf van Romain ALMEY door verzoeker. De overname heeft betrekking op 290 zeugen, 500 mestvarkens, de opslag van 1.476 m³ dierlijke mest en 10.000 liter mazout. Dit was dan ook verzoekers vergunningstoestand op het ogenblik dat de thans in het geding zijnde milieuvergunningaanvraag werd ingediend.

1.2. Op 8 december 1995 dient verzoeker bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen een milieuvergunningaanvraag in voor de uitbreiding van zijn bedrijf met 630 mestvarkens alsook voor de lozing van huishoudelijk afvalwater en de opslag van 2000 m³ mest. Deze aanvraag wordt op 21 december 1995 ontvankelijk en volledig verklaard.

1.3. Met een besluit van 15 mei 1996 verleent de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen aan verzoeker een milieuvergunning voor de "lozing van huishoudelijk afvalwater via een septische put in een oppervlaktewater" en voor de opslag van 770 m³ dierlijke mest, en zulks voor een termijn eindigend op de vervaldag van de basisvergunning, met name 23 september 2012. De vergunning wordt echter geweigerd voor de uitbreiding met 630 mestvarkens en voor de uitbreiding met de opslag van 1.230 m³ dierlijke mest.

1.4. Met een aangetekend schrijven van 11 juni 1996 komt verzoeker van deze gedeeltelijke weigeringsbeslissing in beroep bij de Vlaamse minister bevoegd voor het leefmilieu.

1.5. In het kader van de beroepsprocedure worden een aantal adviezen uitgebracht.

- (a) Op 16 juli 1996 adviseert de Vlaamse Milieumaatschappij principieel gunstig.
- (b) Op 18 juli 1996 adviseert de administratie voor gezondheidszorg ongunstig "rekening houdend met de specifieke ligging van het bedrijf en zijn mestafzetgronden (bemestingsgraad in het gebied, drinkwatervoorziening) (...)".
- (c) Op 7 augustus 1996 brengt AROHM, afdeling stedenbouwkundige vergunningen, een principieel gunstig advies uit.
- (d) Op 13 augustus 1996 brengt de Vlaamse Landmaatschappij een ongunstig advies uit omdat :

- de aanvraag niet verenigbaar is met artikel 33, § 1, van het mestdecreet;
 - de aanvraag niet verenigbaar is met de door de Vlaamse Landmaatschappij gehanteerde criteria in verband met de beheersing van de nutriëntenproductie in Vlaanderen, gelet op de ligging van de inrichting in een gemeente met een oorspronkelijke bemestingsdruk die hoger is dan 125 kg P₂O₅ per hectare;
 - de grondgebonden en grondverbonden afzet is niet voldoende voor een verantwoording van de mestafzet van de inrichting, zodat de aanvraag niet verenigbaar is met artikel 5.9.8.3, § 3, van Vlarem II.
- (e) Op 21 augustus 1996 brengt het bestuur milieuvergunningen een ongunstig advies uit. In dit advies wordt gesteld wat volgt :
- "Gelet op het feit dat onderhavige aanvraag ontvankelijk en volledig werd verklaard op 21 december 1995; dat bijgevolg de beperkingen opgenomen in het vergunningenbesluit (besluit van de Vlaamse regering van 20 december 1995 tot uitvoering van de artikelen 33 en 34 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 9 mei 1996) niet gelden in huidige beroepsprocedure"
- en
- "deze aanvraag niet verenigbaar is met art. 5.9.8.3, § 3 van titel II van het Vlarem".
- (f) Op 23 augustus 1996 brengt de gewestelijke milieuvergunningscommissie een gedeeltelijk gunstig advies uit, in die zin dat voorgesteld wordt een milieuvergunning te verlenen voor 310 mestvarkens en de opslag van 1.370 m³ dierlijke mest, en de vergunning te weigeren voor 320 mestvarkens en opslag van 630 m³ dierlijke mest. In het advies worden dezelfde vermeldingen opgenomen als weergegeven sub e.

1.6. Op 14 november 1996 wordt de thans bestreden beslissing genomen. Het beroep van verzoeker wordt ongegrond verklaard wegens de onverenigbaarheid van de vergunningsaanvraag met artikel 5.9.8.3, § 3, van Vlarem II en met artikel 33, § 1, van het meststoffendecreet.

2. De gegrondheid van het beroep

2.1. Overwegende dat verzoeker als tweede middel de schending aanvoert van artikel 33, § 1, van het meststoffendecreet en van artikel 5.9.8.3, § 3, van Vlarem-II, alsook machtsoverschrijding aanvoert; dat verzoeker in een eerste

onderdeel doet gelden dat in het bestreden besluit op gemotiveerde wijze wordt gesteld dat de vergunningsaanvraag verenigbaar is met artikel 5.9.8.3, § 3, van Vlarem II doch dat anderzijds in hetzelfde besluit op ongemotiveerde wijze wordt gesteld dat de vergunningsaanvraag niet verenigbaar is met de voormelde bepaling; dat in een tweede onderdeel verzoeker onder meer betoogt dat de regeling van artikel 33, § 1, van het meststoffendecreet van toepassing is op milieuvergunningsaanvragen ingediend na de datum van publicatie van het besluit van de Vlaamse regering van 20 december 1991 tot uitvoering van artikel 33, § 1, van het meststoffendecreet, dat dit besluit is gepubliceerd in het Belgisch staatsblad van 30 december 1995, dat in casu de milieuvergunningsaanvraag werd ingediend op 8 december 1995 en dat zij ontvankelijk en volledig werd verklaard op 21 december 1995, zodat artikel 33, § 1, van het meststoffendecreet niet van toepassing is op de vergunningsaanvraag in kwestie, en de minister op deze basis de vergunning niet kon weigeren;

2.2. Overwegende dat in de memorie van antwoord de verwerende partij een globale repliek geeft op de middelen; dat zij samengevat doet gelden dat de minister na een zorgvuldige afweging oordeelde dat er geen ecologisch gewaarborgde mestafzet mogelijk is, hetgeen ook blijkt uit het advies van de Vlaamse Landmaatschappij, dat milieuvergunningen worden verleend voor een lange termijn en dit dossier een inrichting betreft binnen een "zwart" gebied met veel bio-industrie, dat bij de afweging van de belangen die het al dan niet verlenen van een milieuvergunning moet voorafgaan geen onverantwoorde risico's mogen worden genomen; dat zij daaraan toevoegt dat artikel 33, § 1, van het meststoffendecreet inderdaad niet van toepassing was, doch dat het op deze bepaling gebaseerde motief een overtollig motief is, vermits de minister na een belangenafweging niets anders kon dan de aanvraag weigeren wegens gebrek aan voldoende waarborgen op een ecologisch verantwoorde afzet van de op de inrichting geproduceerde dierlijke mest en dat kritiek op een overtollig motief niet tot vernietiging van de bestreden beslissing kan leiden;

2.3. Overwegende dat in de memorie van wederantwoord verzoeker volhardt in het middel; dat hij er nog op wijst dat de bestreden beslissing stelt dat de aanvrager 9.432 kg P_2O_5 zal produceren en 9.560 kg P_2O_5 zal kunnen afzetten, zodat de aanvraag verenigbaar is met artikel 5.9.8.3, § 3, van Vlarem-II, dat vermits

vaststaat dat verzoeker de mest zal kunnen afzetten op de door het meststoffendecreet voorziene wijze, het de minister niet toekomt aan de door het meststoffendecreet voorziene mestafzetmogelijkheden afbreuk te doen en de betekenis te ontnemen van de in casu door verzoeker opgegeven wijze van mestafzet;

2.4.1. Overwegende dat uit de aanhef van de bestreden beslissing blijkt dat de aanvraag geweigerd is op basis van de volgende twee motieven :

- de aanvraag is niet verenigbaar met artikel 5.9.8.3, § 3, van Vlarem-II aangezien niet alle op de inrichting geproduceerde dierlijke mest op een ecologisch verantwoorde wijze kan worden afgezet;
- de aanvraag is niet verenigbaar met artikel 33, § 1, van het meststoffendecreet, aangezien de mestproductie in Vlaanderen meer dan 75 miljoen kg. bedraagt;

2.4.2. Overwegende, wat het eerste weigeringsmotief betreft, dat in de aanhef van de bestreden beslissing op pagina 7 wordt gesteld wat volgt :

"Overwegende dat na de realisatie van onderhavige uitbreiding de fosfaatproductie van de inrichting van de aanvrager 9997 kg P_2O_5 bedraagt, overeenkomstig 290 zeugen en 1130 andere varkens; dat door het gebruik van fosfaatarm voeder een vermindering van de P_2O_5 - productie kan toegekend worden van 565 kg P_2O_5 , zodat de totale jaarlijkse P_2O_5 - productie 9432 kg P_2O_5 bedraagt;

Overwegende dat deze inrichting in totaal 1,64 hectare grond in eigendom of in pacht heeft; dat deze gronden gespecificeerd zijn met de bijhorende kadastrumnummers;

Overwegende dat de aanvrager 28 afzetcontracten bijsluit; dat deze contracten door de Mestbank geëvalueerd werden rekening houdende met een bemestingslimiet van 150 kg P_2O_5 per hectare en per jaar en gebaseerd op de aangifte van de afnemers bij de Mestbank; dat van 10339 kg P_2O_5 slechts 9314 kg P_2O_5 kunnen aanvaard worden, aangezien slechts 62,09 hectare kan aanvaard worden van de 87,4 hectare vermeld op de contracten, vermits deze gebruikers de rest van hun gronden nodig hebben voor een verantwoorde afzet van de mestproductie van hun eigen dieren; dat de aanvrager dus 9432 kg P_2O_5 zal produceren en 9560 kg P_2O_5 kan afzetten (246 kg P_2O_5 via gronden in eigendom of in pacht en 9314 kg P_2O_5 via afzetcontracten); dat bijgevolg deze aanvraag verenigbaar is met artikel 5.9.8.3, § 3, van titel II van het Vlarem";

dat bij de evaluatie van de aanspraken aangehaald door de beroepsindiener in het bestreden besluit volgende conclusie wordt getroffen :

- "de beoogde uitbreiding is niet verenigbaar :
- met artikel 5.9.8.3, § 3 van titel II van het VLAREM aangezien niet alle op deze inrichting geproduceerde dierlijke mest op een ecologisch verantwoorde wijze kan afgezet worden; (...)"

dat duidelijk het weigeringsmotief gestoeld op de onverenigbaarheid van de aanvraag met artikel 5.9.8.3, § 3, van Vlarem II contradictorisch is met de hiervoren geciteerde overwegingen van pagina 7 van het bestreden besluit;

2.4.3. Overwegende wat het tweede weigeringsmotief betreft, dat artikel 33, § 1, van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (meststoffendecreet) zoals het gold ten tijde van het bestreden besluit, luidt als volgt :

"Artikel 33, § 1. De difosforpentoxideproductie en de stikstofproductie in het Vlaamse Gewest, berekend op basis van de volledige veestapel vermenigvuldigd met de productiehoeveelheden per dier en per jaar overeenkomstig artikel 5 mogen niet groter zijn of worden dan de difosforpentoxideproductie en de stikstofproductie van de veestapel zoals deze gekend waren op basis van de gegevens van de land- en tuinbouwtelling van 15 mei 1992. Deze difosforpentoxideproductie en stikstofproductie worden respectievelijk vastgesteld op 75 miljoen kg difosforpentoxide en 169 miljoen kg stikstof.

De Vlaamse regering stelt vast dat één van de twee van de hierboven vastgestelde maxima bereikt of overschreden zullen worden. Vergunningsaanvragen, met uitzondering van hernieuwing van vergunning en volledige verplaatsing zoals voorzien in art. 34, § 3, 1° en 2°, ingediend in toepassing van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning na de datum van publicatie van deze vaststelling mogen niet meer verleend worden.

De Vlaamse regering kan in afwijking van de bepalingen van vorige alinea deze algemene beperking specifiek opheffen voor gezinsveeteeltbedrijven en bedrijven die louter en alleen omwille van de bepaling van artikel 2bis, § 2, 2°, a) van het decreet niet voldoen of niet kunnen voldoen aan de voorwaarden van gezinsveeteeltbedrijven, in zoverre de gemeentelijke productiedruk dit kan toelaten en gekoppeld aan evenredige maatregelen zoals voorzien in de volgende alinea.

Ingeval de hierboven vastgestelde maxima ingevolge beslissingen genomen tussen 15 mei 1992 en het van kracht worden van dit decreet overschreden zijn kan de Vlaamse regering ingrijpen op bestaande vergunningen van bedrijven die niet voldoen aan de voorwaarden van gezinsveeteeltbedrijf of aan die bedrijven beperkingen opleggen voor wat betreft :

- 1° de maximale bedrijfsgrootte bij hernieuwing of overname van de milieuvergunning;
- 2° bijzondere uitbatingsvoorwaarden in relatie met de productie en verwijdering van dierlijke mest;
- 3° de verplichting tot export of verwerking van dierlijke mest;

Deze beperkingen kunnen opgelegd worden in bepaalde gebieden en/of op bedrijven met bepaalde diersoorten";

dat bij besluit van 20 december 1995 tot uitvoering van de artikelen 33 en 34 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (vergunningenbesluit) werd vastgesteld dat de in artikel 33, § 1, tweede lid, van het meststoffendecreet vastgestelde maxima zijn overschreden; dat dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch staatsblad van 30 december 1995; dat dienvolgens uit het tweede lid van artikel 33, § 1, van het meststoffendecreet blijkt dat artikel 33, § 1, niet van toepassing is op de vergunningsaanvraag van verzoeker, die werd ingediend en ontvankelijk en volledig werd verklaard vóór datum van publicatie van het vergunningenbesluit;

Overwegende dat het middel, wat de beide onderdelen ervan betreft, in de besproken mate gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling van 14 november 1996 waarbij het beroep van Marc VAN WONTERGHEM tegen de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 15 mei 1996 houdende het gedeeltelijk verlenen van de vergunning om een inrichting, gelegen te 9910 Knesselare, Malsemstraat 4, te veranderen, ongegrond wordt verklaard.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negentien december tweeduizend en twee, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
	Th. VAN RAEMDONCK,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

Th. VAN RAEMDONCK.

M.-R. BRACKE.